ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ CLAUS GULMANN της 26ης Νοεμβρίου 1992 *

Κύριε Πρόεδρε,
Κύριοι δικαστές,

1. Η υπό κρίση προσφυγή-αγωγή έχει ασκηθεί από μια ισπανική εταιρία, την Pesqueras Echebastar SA (στο εξής: Echebastar), κατά της Επιτροπής και αφορά την παράλειψη της Επιτροπής να χορηγήσει στην Echebastar κάποια κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή για τη ναυπήγηση κάποιου αλιευτικού πλοίου.

Με αυτή την προσφυγή-αγωγή ζητείται να αναγνωριστεί ότι:

— κατ' εφαρμογήν του άρθρου 175 της Συνθήκης ΕΟΚ, η παράλειψη της Επιτροπής να χορηγήσει στην Echebastar την αιτηθείσα από την εταιρία αυτή χρηματοδοτική συνδρομή είναι αντίθετη προς τη Συνθήκη·

— βάσει του άρθρου 176 της Συνθήκης, πρέπει να υποχρεωθεί η Επιτροπή να χορηγήσει στην Echebastar την προαναφερόμενη χρηματοδοτική συνδρομή, και

— κατ' εφαρμογήν των άρθρων 178 και 215, δεύτερο εδάφιο, πρέπει να υποχρεωθεί η Επιτροπή να αποζημιώσει την Echebastar για τη ζημία που η εταιρία υπέστη λόγω της παραλείψεως της Επιτροπής.

Περίληψη των πραγματικών περιστατικών και της νομικής πλευράς της υποθέσεως, καθώς και των ισχυρισμών που προέβαλαν οι διάδικοι

2. Κατ' εφαρμογήν του κανονισμού (ΕΟΚ) 4028/86, της 18ης Δεκεμβρίου 1986, περί των κοινοτικών δράσεων για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας [1], η Επιτροπή είχε τη δυνατότητα να χορηγήσει κάποια κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή σε ορισμένη δραστηριότητα στον τομέα της αλιείας.

Οι εφαρμοστέες διατάξεις προκειμένου περί της αναδιαρθρώσεως και της ανανεώσεως του αλιευτικού στόλου περιλαμβάνονται στον τίτλο ΙΙ του κανονισμού. Το άρθρο 6, παράγραφος 1, ορίζει ότι η Επιτροπή μπορεί, μεταξύ άλλων, να χορηγήσει κάποια χρηματοδοτική συνδρομή στα σχετικά με τη ναυπήγηση αλιευτικών σκαφών σχέδια. Η Echebastar υπέβαλε αίτηση περί συνδρομής επί σχεδίου αυτού του είδους, η οποία παρελήφθη από την Επιτροπή στις *30 Οκτωβρίου 1987.*

Η διαρθρωτική πολιτική στον τομέα της αλιείας υλοποιείται στο πλαίσιο των *πολυετών προγραμμάτων προσανατολισμού* για κάθε κράτος μέλος. Η Επιτροπή εξέθεσε ότι η οικονομική αλιευτική δραστηριότητα στηρίζεται σε διαφορετικές πραγματικές καταστάσεις εντός των κρατών μελών και ότι, συνεπώς, είναι αναγκαίο οι δραστηριότητες για την προσαρμογή των στόλων να διαφοροποιούνται αναλόγως των κρατών μελών. Με απόφαση της 11ης Δεκεμβρίου 1987 [2], που τροποποιήθηκε από την απόφαση της

* Γλώσσα του πρωτοτύπου: η δανική.

1 — ΕΕ L 376, σ. 7.
2 — ΕΕ 1988, L 70, σ. 27.

9ης Φεβρουαρίου 1990 [3], η Επιτροπή ενέκρινε το πολυετές πρόγραμμα προσανατολισμού της Ισπανίας.

Από το άρθρο 2 της προαναφερόμενης αποφάσεως προκύπτει ότι η έγκριση της Επιτροπής προϋποθέτει, μεταξύ άλλων, ότι η Ισπανία παρέχει στην Επιτροπή, δύο φορές ετησίως, πληροφοριακά στοιχεία περί της εξελίξεως του αλιευτικού της στόλου. Εξάλλου, το άρθρο 5 του κανονισμού 4028/86 ορίζει ότι, για τον έλεγχο της εφαρμογής των προγραμμάτων, τα κράτη μέλη διαβιβάζουν στην Επιτροπή πριν από την 1η Απριλίου κάθε έτους συνοπτική έκθεση για το στάδιο της προόδου των προγραμμάτων τους.

Μια από τις *ρητές προϋποθέσεις για τη λήψη χρηματοδοτικής συνδρομής*, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 6, παράγραφος 2, στοιχείο α', του ως άνω κανονισμού, είναι ότι *τα σχέδια αυτά εντάσσονται στο πλαίσιο εγκεκριμένου από την Επιτροπή πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού*.

3. Οι σχετικοί με τη διαδικασία ελέγχου των σχεδίων κανόνες περιλαμβάνονται στον τίτλο XI του κανονισμού. Κατά το άρθρο 35, η Επιτροπή *αποφασίζει* επί των σχεδίων του προαναφερομένου είδους *δύο φορές ετησίως*, συγκεκριμένως το αργότερο στις 30 Απριλίου επί των αιτήσεων που υποβλήθηκαν μέχρι τις 31 Οκτωβρίου του προηγουμένου έτους και το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου επί των αιτήσεων που υποβλήθηκαν μέχρι τις 31 Μαρτίου του ιδίου έτους.

Η *διαδικασία χορηγήσεως της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής* εκτυλίσσεται κατά τέτοιο τρόπον ώστε οι αιτήσεις υποβάλλονται στην Επιτροπή μέσω του ενδιαφερομένου κράτους μέλους, αφού τούτο προηγουμένως έχει εκφέρει ευνοϊκή γνώμη, κατά το άρθρο 34 του κανονισμού. Τα κράτη μέλη έχουν προηγουμένως ελέγξει τις αιτήσεις συνδρομής, προ πάντων, για να διαπιστώσουν αν αυτές εντάσσονται στο πλαίσιο του πολυετούς προγράμματος προσανατολισμού και τις έχουν βαθμολογήσει κατά βαθμό προτεραιότητας από το 1 έως το 5. Η επεξεργασία των αιτήσεων από την Επιτροπή πραγματοποιείται σε δύο στάδια. Πρώτον, η Επιτροπή επανελέγχει κατ' ιδίαν τις διάφορες αιτήσεις, προκειμένου να κρίνει αν πληρούν τις προϋποθέσεις χορηγήσεως της ενισχύσεως. Στη συνέχεια, συγκρίνει τις αιτήσεις που πληρούν τις προϋποθέσεις, με τον σκοπό να προσδιορίσει τις αιτήσεις που πρέπει να τύχουν προτεραιότητας. Η κοινοτική συνδρομή χορηγείται κατά την ως άνω καθορισμένη σειρά προτεραιότητας, μέχρις ότου εξαντληθούν οι διαθέσιμοι πόροι.

Από το άρθρο 40 του κανονισμού προκύπτει ότι η Επιτροπή, για την περίοδο 1987 έως 1991, *διέθετε από τον προϋπολογισμό το συνολικό ποσό των 800 εκατομμυρίων ECU*, για χρηματοδότηση του τομέα της αλιείας. Η Επιτροπή επισήμανε ότι η επί του προϋπολογισμού αρχή καθορίζει στο πλαίσιο αυτό το μέγιστο διαθέσιμο ποσό για κάθε οικονομικό έτος.

Οι αιτήσεις που πληρούν τις απαιτούμενες προϋποθέσεις για να τύχουν χρηματοδοτικής συνδρομής, αλλά δεν μπόρεσαν να ικανοποιηθούν λόγω ανεπαρκείας διαθεσίμων πόρων, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 37, παράγραφος 1, *μεταφέρονται για μία μόνο φορά στο επόμενο οικονομικό έτος*.

4. Η Επιτροπή εξέθεσε ότι κατά το *1988* ήταν υποχρεωμένη να αναστείλει τη λήψη αποφάσεων περί χορηγήσεως της συνδρομής, για τον λόγο ότι τα κράτη μέλη δεν της είχαν διαβιβάσει τα πληροφοριακά στοιχεία περί της εξελίξεως του αλιευτικού τους στόλου που ήσαν αναγκαία για να αποφα-

3 — ΕΕ L 66, σ. 27.

σίσει αν οι υποβληθείσες αιτήσεις συνδρομής ενετάσσοντο στα εγκεκριμένα για κάθε κράτος μέλος πολυετή προγράμματα προσανατολισμού. Η Επιτροπή, συνεπώς, αποφάσισε να παρατείνει για ένα επί πλέον οικονομικό έτος την ισχύ των αιτήσεων συνδρομής που εξετάστηκαν το 1988.

Σύμφωνα με τις διατάξεις αυτές, η υποβληθείσα από την Echebastar αίτηση εξετάστηκε στις δύο αποφάσεις του *1989*. Ωστόσο, οι υπηρεσίες της Επιτροπής ανακοίνωσαν στην Echebastar με επιστολή της 22ας Νοεμβρίου 1989 ότι το εν λόγω σχέδιο δεν μπόρεσε να τύχει κάποιας κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής, για τον λόγο ότι «οι διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση των σχεδίων για το 1989 ήσαν ανεπαρκείς».

Κατ' εφαρμογήν του κανόνα του άρθρου 37, παράγραφος 1, η αίτηση της Echebastar εξετάστηκε στο πλαίσιο των δύο αποφάσεων του *1990*. Προκειμένου περί της απόφασεως του Απριλίου, η Επιτροπή εξέθεσε ότι όφειλε εκ νέου να αναστείλει τη λήψη αποφάσεως, για τον λόγον ότι τα κράτη μέλη είχαν παραλείψει να της διαβιβάσουν τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία. Αυτός είναι, επίσης, ο λόγος για τον οποίο καθυστέρησε η απόφαση του Οκτωβρίου, με αποτέλεσμα για έναν ορισμένο αριθμό κρατών μελών και, ιδίως, για την Ισπανία να καταστεί δυνατόν να ληφθεί απόφαση μόλις τον Δεκέμβριο.

Με επιστολή της 18ης Δεκεμβρίου 1990, που περιήλθε στην Echebastar στις *21 Ιανουαρίου 1991*, οι υπηρεσίες της Επιτροπής γνωστοποίησαν στην Echebastar ότι η *αίτηση της εταιρίας δεν κατέστη δυνατόν να τύχει συνδρομής*, για τον λόγον «ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού για τη χρηματοδότηση των σχεδίων του 1990 ήσαν ανεπαρκείς».

Στις *25 Ιανουαρίου 1991* η Echebastar άσκησε την υπό κρίση προσφυγή-αγωγή ενώπιον του Δικαστηρίου. Από το δικόγραφο της προσφυγής-αγωγής προκύπτει ότι πριν από την κατάθεσή της ενώπιον του Δικαστηρίου είχε ανακοινωθεί στην εταιρία το γεγονός ότι η αίτησή της δεν κατέστη δυνατόν να τύχει της αιτηθείσας συνδρομής.

5. Από τη δικογραφία προκύπτει ότι η Echebastar ισχυρίζεται ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να χορηγήσει κάποια χρηματοδοτική συνδρομή στην εταιρία. Η εταιρία παρατηρεί, εν προκειμένω, ότι πληροί τις προϋποθέσεις του κανονισμού για τη χορήγηση κάποιας χρηματοδοτικής συνδρομής και, επί πλέον, ότι ο κανονισμός αποδίδει στην περίπτωσή της προτεραιότητα, γεγονός που, κατά τη γνώμη της, συνεπάγεται ότι έχει το δικαίωμα να τύχει κάποιας χρηματοδοτικής συνδρομής.

6. Όσον αφορά την προβαλλόμενη προτεραιότητα, η Echebastar παραπέμπει, ευθύς εξαρχής, στο *άρθρο 8, παράγραφος 2, στοιχείο β'*, του κανονισμού, το οποίο ορίζει ότι αποδίδεται προτεραιότητα στα σχέδια ναυπηγήσεως πλοίων «που προορίζονται για την αντικατάσταση πλοίων που απολέσθηκαν λόγω ατυχήματος ή ναυαγίου, που έχουν υποστεί ανεπανόρθωτες ζημίες, έχουν καταστραφεί ή αποσυρθεί οριστικώς από την αλιευτική δραστηριότητα στην Κοινότητα».

Η Επιτροπή εξέθεσε ότι για την εφαρμογή αυτού του κανόνα προτεραιότητας αξίωσε, αφενός, ο κύριος των απολεσθέντων λόγω ατυχήματος πλοίων να μπορεί, εξίσου, να τύχει του ευεργετήματος του σχεδίου και, αφετέρου, η συνολική χωρητικότητα των απολεσθέντων πλοίων να αντιστοιχεί προς αυτήν του καινούργιου πλοίου. Επί πλέον, η Επιτροπή, για διαφόρους λόγους, αποδίδει υπέρ των πλοίων που απολέσθηκαν λόγω ατυχήματος προτεραιότητα έναντι αυτών που αποσύρθηκαν εκουσίως από την αλιευτική δραστηριότητα. Όσον αφορά την υποβληθείσα από την Echebastar αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής, η Επιτροπή υποστήριξε ότι της αποδόθηκε λιγότερο

επιτακτική προτεραιότητα από πολυάριθμες άλλες ισπανικές αιτήσεις, δεδομένου ότι το ένα από τα τρία πλοία, των οποίων η οριστική απώλεια λόγω ναυαγίου δικαιολογούσε την αίτηση συνδρομής, δεν ανήκε στην Echebastar και ένα άλλο δεν είχε απολεσθεί λόγω ναυαγίου, αλλά είχε εξαχθεί στη Σενεγάλη.

7. Η Echebastar επικαλέστηκε, επί πλέον, ότι είχε προτεραιότητα, βάσει του άρθρου 37, παράγραφος 1, του κανονισμού που αναφέρεται στη μεταφορά στο επόμενο οικονομικό έτος των αιτήσεων που δεν κατέστη δυνατόν να τύχουν χρηματοδοτικής συνδρομής και, εν προκειμένω, ισχυρίστηκε επίσης ότι το γεγονός ότι τόσο η Ισπανική Γενική Γραμματεία παράκτιας αλιείας, όσο και η Επιτροπή την πληροφόρησαν με επιστολές της 12ης Φεβρουαρίου και της 17ης Μαΐου 1990 ότι η απόφαση επί της υποθέσεώς της θα ελαμβάνετο το αργότερο επ' ευκαιρία των αποφάσεων του Οκτωβρίου 1990, εμφύσησαν στον επικεφαλής της εταιρίας τη θεμιτή προσδοκία ότι η εταιρία θα τύχει της αιτηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής.

Απαντώντας στην επιχειρηματολογία αυτή, η Επιτροπή εξέθεσε ότι ο προαναφερόμενος κανόνας του άρθρου 37, παράγραφος 1, παρέχει στην εταιρία μόνον το δικαίωμα να εξεταστεί εκ νέου η αίτησή της κατά το επόμενο έτος, σε συσχετισμό με όλες τις αιτήσεις που τυχόν θα υποβληθούν κατά τη χρήση του νέου προϋπολογισμού και ουδαμώς της παρέχει προτεραιότητα έναντι των νέων αυτών αιτήσεων.

8. Τέλος, η Echebastar ολοκλήρωσε τους ως άνω ισχυρισμούς, υποστηρίζοντας ότι η Επιτροπή ούτε το 1989 ούτε το 1990 εξάντλησε τις διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού και, κατά συνέπεια, κακώς η εταιρία δεν έλαβε χρηματοδοτική συνδρομή, παρόλον ότι πληρούσε όλες τις προϋποθέσεις του προαναφερομένου κανονισμού. Η Echebastar αναζήτησε διαφορετικούς τρόπους προκειμένου να δικαιολογήσει τον ισχυρισμό αυτό και εκκινεί από τη σκέψη ότι η Επιτροπή, βάσει της προβλεπομένης συνολικής δαπάνης 800 εκατομμυρίων ECU για πέντε χρόνια, ήταν υποχρεωμένη να χρησιμοποιεί 160 εκατομμύρια ECU κάθε χρόνο.

Η Επιτροπή εξέθεσε ότι το 1989 προεβλέπετο η δαπάνη 145 εκατομμυρίων ECU για τη βελτίωση και την προσαρμογή των διαρθρώσεων της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, ότι από το ποσό αυτό αποφάσισε να χρησιμοποιήσει 63,45 εκατομμύρια ECU για την αναδιάρθρωση και την ανανέωση του αλιευτικού στόλου και ότι η απόφαση αυτή πρέπει να εκτιμηθεί σε συνδυασμό με το γεγονός ότι το 1989 είχαν υποβληθεί αιτήσεις ενισχύσεως για τη ναυπήγηση αλιευτικών πλοίων συνολικού ύψους 344,17 εκατομμυρίων ECU. Επίσης, το 1990 επί προβλεπομένης συνολικής δαπάνης 180 εκατομμυρίων ECU χρησιμοποιήθηκαν 44,15 εκατομμύρια ECU για την αναδιάρθρωση και την ανανέωση του αλιευτικού στόλου, ενώ οι υποβληθείσες αιτήσεις συνδρομής ανήρχοντο στο συνολικό ποσό των 328,51 εκατομμυρίων ECU. Συνεπώς, η Επιτροπή τόσο το 1989, όσο και το 1990 ήταν υποχρεωμένη να μην ικανοποιήσει μεγάλο αριθμό αιτήσεων που πληρούσαν τις προϋποθέσεις χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής.

9. Η Echebastar ισχυρίζεται, προς υποστήριξη των αιτημάτων της, ότι η παράλειψη της Επιτροπής να της χορηγήσει την ως άνω χρηματοδοτική συνδρομή είναι αντίθετη προς τη Συνθήκη, ουσιαστικώς για τον λόγο ότι η Επιτροπή δεν τήρησε την προθεσμία του άρθρου 35, παράγραφος 1, στοιχείο α', του κανονισμού. Κατά τη γνώμη της Echebastar, η Επιτροπή όφειλε να είχε αποφασίσει να χορηγήσει την ενίσχυση στις 31 Οκτωβρίου 1989 ή στις 30 Απριλίου 1990 ή το αργότερο στις 31 Οκτωβρίου 1990.

Η Επιτροπή υπογράμμισε ότι η παρατηρηθείσα καθυστέρηση στη λήψη θέσεως επί

της αιτήσεως της Echebastar οφειλόταν στο γεγονός ότι η Ισπανία δεν της είχε διαβιβάσει τα αναγκαία πληροφοριακά στοιχεία όσον αφορά την εξέλιξη του αλιευτικού της στόλου. Συνεπώς, η Επιτροπή θεωρεί ότι δεν είναι δυνατόν να της προσαφθεί ότι καθυστέρησε. Εξάλλου, υπογράμμισε ότι η τήρηση των προθεσμιών, που της τίθενται για τη λήψη αποφάσεων, αποτελεί δευτερεύουσα υποχρέωση έναντι της υποχρεώσεώς της να βεβαιώνεται ότι οι αποφάσεις που λαμβάνει στηρίζονται σε αξιόπιστα πληροφοριακά στοιχεία.

10. Στην έκθεση ακροατηρίου αναπτύσσονται διεξοδικώς οι λοιποί ισχυρισμοί των διαδίκων. Οι ισχυρισμοί αυτοί δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω, παρά μόνον καθόσον απαιτείται για την επίλυση της υπό κρίση υποθέσεως.

Επί της προσφυγής κατά παραλείψεως

11. Η Επιτροπή ζητεί να κηρυχθεί απαράδεκτος ο ισχυρισμός της Echebastar που τείνει προς απόδειξη του ότι η παράλειψη της Επιτροπής να αποφασίσει τη χορήγηση της αιτηθείσας χρηματοδοτικής συνδρομής στην εταιρία είναι αντίθετη προς τη Συνθήκη. Η Επιτροπή ισχυρίστηκε εκ προοιμίου ότι η από 18 Δεκεμβρίου 1990 επιστολή της περιέχει τη θέση που έλαβε επί της αιτήσεως της Echebastar και τους λόγους που την αιτιολογούν και ότι, συνεπώς, οι προϋποθέσεις ασκήσεως της προσφυγής κατά παραλείψεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 175 της Συνθήκης, δεν πληρούνται.

Η Echebastar ισχυρίζεται ότι η προσφυγή πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτή, δεδομένου ότι η τασσομένη στην Επιτροπή δίμηνη προθεσμία, προκειμένου να λάβει θέση, κατά το άρθρο 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, είχε παρέλθει από τις 2 Δεκεμβρίου 1990 και ότι η από 18 Δεκεμβρίου 1990 επιστολή της Επιτροπής δεν αποτελεί, εξάλλου, ούτε τυπική απόφαση ούτε λήψη θέσεως υπό την έννοια του άρθρου 175. Η Echebastar υποστήριξε ότι η μοναδική συνέπεια της επιστολής συνίσταται στο ότι η λήψη αποφάσεως επί του επιμάχου σχεδίου μετατέθηκε σε μεταγενέστερη ημερομηνία και ότι πρόκειται περί απλής πληροφοριακής επιστολής που δεν είναι δυνατόν να αποτελέσει τη βάση προσφυγής ακυρώσεως.

12. Κατά τη γνώμη μου, πρέπει να γίνει δεκτό το αίτημα της Επιτροπής να κηρυχθεί απαράδεκτη η προσφυγή.

Η επιστολή της Επιτροπής της 18ης Δεκεμβρίου 1990 πληροφορεί την προσφεύγουσα ότι ελήφθη απόφαση επί της υποθέσεώς της. Αναφέρει ρητώς ότι η αίτηση περί ενισχύσεως δεν είναι δυνατόν να ικανοποιηθεί και αιτιολογεί την άρνηση, επισημαίνοντας ότι οι διαθέσιμες πιστώσεις του προϋπολογισμού για το 1990 δεν ήσαν επαρκείς.

Συνεπώς, πρόκειται περί μιας νομικής πράξεως η οποία, οποιαδήποτε και αν είναι η φύση ή ο τύπος της, παρήγαγε έννομα αποτελέσματα ως προς την Echebastar και, συνεπώς, μπορεί να αποτελέσει το αντικείμενο προσφυγής ακυρώσεως, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 173 της Συνθήκης [4].

Τα ζητήματα, αν η Επιτροπή είχε το δικαίωμα να ανακοινώσει στην Echebastar την απόρριψη της αιτήσεώς της μέσω επιστολής υπογεγραμμένης από τον διευθυντή της αρμοδίας γενικής διευθύνσεως, αν η απόφαση είναι επαρκώς αιτιολογημένη και αν η προβαλλόμενη υπέρβαση των προθεσμιών έχει κάποια επίπτωση στο περιεχόμενο που μπορεί να έχει η απόφαση αυτή, είναι ζητήματα που στερούνται σημασίας,

4 — Βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου, της 31ης Μαρτίου 1971, στην καλούμενη υπόθεση AETR, 22/70, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 729, με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι «η προσφυγή ακυρώσεως πρέπει, επομένως, να είναι δυνατή εναντίον οποιωνδήποτε πράξεων των κοινοτικών οργάνων, όποια και αν είναι η φύση ή η μορφή τους, οι οποίες αποσκοπούν στη δημιουργία εννόμων αποτελεσμάτων».

προκειμένου να εκτιμηθεί αν η υπό κρίση προσφυγή κατά παραλείψεως είναι παραδεκτή. Τα ζητήματα αυτά θα έπρεπε να εξεταστούν, προκειμένου να εκτιμηθεί αν η ληφθείσα απόφαση είναι παράνομη και, συνεπώς, πρέπει να ακυρωθεί [5].

Το γεγονός ότι η Επιτροπή έλαβε θέση επί της εν λόγω αιτήσεως, πριν ασκηθεί η προσφυγή κατά παραλείψεως, πρέπει κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου να έχει ως συνέπεια την απόρριψη της προσφυγής ως απαράδεκτης. Η νομολογία αυτή έχει εφαρμογή ανεξαρτήτως του γεγονότος ότι η ασκηθείσα από την Echebastar προσφυγή κατά παραλείψεως δεν επιδιώκει μόνον να αναγνωριστεί ότι η Επιτροπή ήταν υποχρεωμένη να λάβει θέση επί της αιτήσεως, αλλά ότι ήταν και υποχρεωμένη να λάβει θετική απόφαση περί χορηγήσεως χρηματοδοτικής συνδρομής. Κατά τη σχετική με το άρθρο 175 νομολογία του Δικαστηρίου, «από το περιεχόμενο και, κυρίως, από το πρώτο εδάφιο προκύπτει ότι με τη φράση "παραλείπουν να αποφασίσουν" το άρθρο αναφέρεται στην παράλειψη λήψεως αποφάσεως ή θέσεως και όχι στην έκδοση πράξεως διαφορετικής από αυτήν που οι ενδιαφερόμενοι επιθυμούσαν ή έκριναν αναγκαία» [6].

Το Δικαστήριο απέρριψε με αυτή τη βάση τη σχετική προσφυγή κατά παραλείψεως ως απαράδεκτη, επισημαίνοντας ότι το γεγονός ότι το αρμόδιο όργανο έλαβε μια απόφαση στην επίμαχη υπόθεση συνιστούσε τον λόγο για τον οποίο οι κατά το άρθρο 175 προϋποθέσεις ασκήσεως προσφυγής κατά παραλείψεως δεν είχαν πληρωθεί.

Στην παρούσα υπόθεση, η Επιτροπή έλαβε θέση επί του ζητήματος αν η Echebastar είχε δικαίωμα να λάβει κάποια χρηματοδοτική συνδρομή. Παρόλον ότι το περιεχόμενο και ο τύπος της αποφάσεως αυτής δεν ανταποκρίνονται στις επιθυμίες της Echebastar, αυτή η λήψη θέσεως πρέπει, κατ' εμέ, να έχει ως συνέπεια την απόρριψη της υπό κρίση προσφυγής κατά παραλείψεως ως απαράδεκτης.

13. Το συμπέρασμα αυτό δεν επηρεάζεται από το ζήτημα αν η απόφαση της Επιτροπής στην υπό κρίση υπόθεση ελήφθη εντός της δίμηνης προθεσμίας του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης, όπως υπογραμμίζει η Επιτροπή, ή μετά την εκπνοή της προθεσμίας αυτής, όπως υπογραμμίζει η Echebastar. Εκείνο που έχει αποφασιστική σημασία, κατά τη γνώμη μου, είναι ότι η αρνητική απόφαση διαβιβάστηκε στην εταιρία πριν από την άσκηση της προσφυγής [7]. Η απόφαση της Επιτροπής σημαίνει ότι δεν υφίσταται πλέον παράλειψη υπό την έννοια του άρθρου 175 της Συνθήκης και ότι, συνεπώς, η προσφυγή κατά παραλείψεως είχε απολέσει το αντικείμενό της ήδη πριν εισαχθεί η υπό κρίση υπόθεση ενώπιον του Δικαστηρίου. Η δίμηνη προθεσμία του άρθρου 175, δεύτερο εδάφιο, σκοπό έχει να παράσχει στην Επιτροπή τη δυνατότητα να

5 — Η επιχειρηματολογία της Echebastar, κατά την οποία από το άρθρο 37, παράγραφος 1, προκύπτει ότι η επιστολή της Επιτροπής έχει τη μοναδική συνέπεια ότι η αίτηση της Echebastar μεταφέρθηκε στο επόμενο έτος, στηρίζεται σε πλημμελή κατανόηση του περιεχομένου του άρθρου 37, παράγραφος 1. Από το άρθρο 37, παράγραφος 1, προκύπτει ρητώς ότι μόνον μια μεταφορά στο επόμενο οικονομικό έτος είναι δυνατή. Συνεπώς, όσον αφορά την Echebastar, η δυνατότητα αυτή είχε ήδη εξαντληθεί από την απόφαση της Επιτροπής που διαβιβάστηκε στην Echebastar στις 22 Νοεμβρίου 1989. Εξάλλου, πρέπει να παρατηρήσω ότι η ενδεχόμενη δυνατότητα μεταφοράς στο επόμενο έτος, κατά τη γνώμη μου, δεν εξαλείφει από την απόφαση περί μη καταβολής, κατά το τρέχον έτος, της ως άνω χρηματοδοτικής συνδρομής τον χαρακτήρα της αποφάσεως που παράγει έννομα αποτελέσματα.

6 — Βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 13ης Ιουλίου 1971, 8/71, Deutscher Komponistenverband κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 893, σκέψη 2). Η σκέψη 17 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 15ης Δεκεμβρίου 1988, 166/86 και 220/86, Irish Cement Limited κατά Επιτροπής (Συλλογή 1988, σ. 6473), είναι παρεμφερής, καθώς και η απόφαση του Δικαστηρίου της 24ης Νοεμβρίου 1992, C-15/91 και C-108/91, Buckl κ.λπ. κατά Επιτροπής (Συλλογή 1992, σ. I-6061, σκέψη 17).

7 — Πρέπει να παρατηρήσω ότι απόφαση που λαμβάνεται κατόπιν ασκήσεως προσφυγής μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να έχει ως μοναδική συνέπεια ότι, εν προκειμένω, παρέλκει η έκδοση αποφάσεως του Δικαστηρίου επί της ουσίας, αν ο προσφεύγων έλαβε ό,τι επιθυμούσε. Βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 12ης Ιουλίου 1988, 377/87, Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου (Διαδικασία επί του προϋπολογισμού) (Συλλογή 1988, σ. 4017), καθώς και τις προτάσεις μου της 8ης Ιουλίου 1992 στην προαναφερόμενη υπόθεση Buckl κ.λπ. κατά Επιτροπής, παράγραφος 16. Ωστόσο, το Δικαστήριο στην απόφασή του της 24ης Νοεμβρίου 1992 επί της ως άνω υποθέσεως έκρινε ότι ακόμα και η συντελουμένη μετά την άσκηση προσφυγής κατά παραλείψεως άρνηση εκδόσεως της επιθυμητής από τον προσφεύγοντα νομικής πράξεως συνεπάγεται ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως επί της ουσίας.

θέσει τέλος στην παράλειψη και, συνεπώς, η προσφυγή κατά παραλείψεως δεν μπορεί να ασκηθεί πριν εκπνεύσει αυτή η προθεσμία. Ωστόσο, οσάκις τερματίζεται η παράλειψη πριν από την άσκηση προσφυγής, η εκπνοή της προθεσμίας δεν παρέχει στον προσφεύγοντα δικαιώμα να ζητήσει την αναγνώριση της ως άνω παραλείψεως. Το Δικαστήριο στη νομολογία του έχει πει ότι ο προσφεύγων, ο οποίος στην περίπτωση αυτή έχει τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως, δεν έχει πλέον έννομο συμφέρον προς άσκηση προσφυγής κατά παραλείψεως [8].

14. Βάσει των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή ως απαράδεκτη και, κατά συνέπεια, δεν θεωρώ αναγκαίο να λάβω θέση επί των άλλων ισχυρισμών που προέβαλε η Επιτροπή.

Επί του αιτήματος να υποχρεωθεί η Επιτροπή να χορηγήσει χρηματοδοτική συνδρομή στην Echebastar κατ' εφαρμογήν του άρθρου 176 της Συνθήκης

15. Ο ισχυρισμός αυτός πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτος, δεδομένου ότι το Δικαστήριο είναι αναρμόδιο να εκδώσει απόφαση επιβάλλουσα παρόμοια υποχρέωση. Κατά το άρθρο 175, το Δικαστήριο έχει μόνον τη δυνατότητα να αναγνωρίσει την ύπαρξη μιας παράνομης παραλείψεως, στη συνέχεια δε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 176, επιβάλλεται στο οικείο όργανο να λάβει τα μέτρα που συνεπάγεται η εκτέλεση της αποφάσεως του Δικαστηρίου.

Επί του αιτήματος περί αποζημιώσεως

16. Βάσει του άρθρου 215, δεύτερο εδάφιο, και του άρθρου 178, η Echebastar ζήτησε να αποζημιωθεί για τη ζημία που υπέστη λόγω της παραλείψεως της Επιτροπής. Με την προσφυγή της, η Echebastar ισχυρίστηκε ότι το αίτημα περί αποζημιώσεως αφορά, συγχρόνως, τόσο τη ζημία που η εταιρία υπέστη από το γεγονός ότι δεν χορηγήθηκε η κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, όσο και τη ζημία που απορρέει από το γεγονός ότι η εταιρία υποχρεώθηκε να καταβάλει το ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής, από την ημέρα που η ενίσχυση αυτή έπρεπε να είχε χορηγηθεί. Στο υπόμνημα απαντήσεως, η Echebastar όρισε την απώλειά της ως αντιστοιχούσα στους τόκους που αναλογούν στο ποσό της χρηματοδοτικής συνδρομής και υπολογίζονται από την ημερομηνία που, κατά την εταιρία, το ποσό αυτό θα έπρεπε να είχε καταβληθεί.

17. Το υπόμνημα απαντήσεως είναι δυνατόν να νοηθεί υπό την έννοια ότι η Echebastar περιόρισε το αίτημα περί αποζημιώσεως, εις τρόπον ώστε να καλύπτει μόνον τη ζημία που υπέστη η εταιρία από το γεγονός ότι αναγκάστηκε να χρηματοδοτήσει η ίδια το ποσό που είχε ζητήσει ως χρηματοδοτική συνδρομή. Ένας τέτοιος περιορισμός είναι λογικός κατά το μέτρο που η εταιρία υπέβαλε ξεχωριστό αίτημα περί καταβολής της κοινοτικής χρηματοδοτικής συνδρομής βάσει του άρθρου 176.

Αν θεωρηθεί ότι το αίτημα περί αποζημιώσεως περιορίστηκε κατ' αυτόν τον τρόπο με το υπόμνημα απαντήσεως, θα πρόκειται μόνον περί αιτήματος καταβολής των τόκων της χρηματοδοτικής συνδρομής, η χορήγηση της οποίας έχει καθυστερήσει και, συνεπώς, περί ενός εντελώς παρεπομένου αιτήματος έναντι του κυρίου «αιτήματος πληρωμής».

8 — Στην απόφαση της 14ης Δεκεμβρίου 1962, 5/62 έως 11/52, καθώς και 13/62 έως 15/62, San Michele κ.λπ. κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 825), προχειμένου περί προσφυγής κατά παραλείψεως που ασκήθηκε κατ' εφαρμογήν της Συνθήκης ΕΚΑΧ, το Δικαστήριο διαπίστωσε:
«ότι δεν αμφισβητείται ότι η απόφαση περιήλθε στις προσφεύγουσες πριν από την κατάθεση των προσφυγών τους κατά παραλείψεως·
(...) ότι, υπ' αυτές τις συνθήκες, οι προσφεύγουσες ουδέν έννομο συμφέρον είχαν να ζητήσουν να αναγνωριστεί μια παράλειψη που δεν υφίστατο πλέον κατά τον χρόνο της καταθέσεως των προσφυγών, δεδομένου ότι η δικαστική προστασία τους εξασφαλίζεται επαρκώς με τη δυνατότητα ασκήσεως προσφυγής ακυρώσεως της ως άνω αποφάσεως κατά το άρθρο 33 της Συνθήκης.
(...) ότι, συνεπώς, οι προσφυγές κατά παραλείψεως πρέπει να κηρυχθούν απαράδεκτες ελλείψει εννόμου συμφέροντος».

Αν το αίτημα αυτό πρέπει να νοηθεί κατ' αυτόν τον τρόπο, μπορεί να απορριφθεί μόνον για το γεγονός ότι παρέλκει η έκδοση αποφάσεως όσον αφορά τη βασιμότητα του κυρίου αιτήματος.

18. Αν θεωρηθεί ότι το αίτημα περί αποζημιώσεως αφορά, εξίσου, την προκληθείσα ζημία από το γεγονός ότι, κατά την εταιρία, η Επιτροπή παρανόμως παρέλειψε να της χορηγήσει κάποια κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή, πρέπει, πρωτίστως, να αναλυθεί ποια σημασία έχει το γεγονός ότι πρέπει να απορριφθεί η συγχρόνως ασκηθείσα προσφυγή κατά παραλείψεως και ότι η Echebastar δεν άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά της αρνήσεως της Επιτροπής να χορηγήσει κάποια χρηματοδοτική συνδρομή στην εταιρία.

Το Δικαστήριο έχει πει στη νομολογία του

— «ότι η αγωγή αποζημιώσεως (...) έχει θεσπιστεί από τη Συνθήκη,

— ως αυτοτελές ένδικο μέσο, που έχει ιδιαίτερη λειτουργία το πλαίσιο του συστήματος των ενδίκων μέσων και εξαρτάται από προϋποθέσεις ασκήσεως οι οποίες έχουν καθοριστεί ενόψει του εξειδικευμένου αντικειμένου του»,

— «ότι θα ήταν αντίθετο προς αυτή την αυτοτέλεια της αγωγής, καθώς και την αποτελεσματικότητα του θεσπισθέντος με τη Συνθήκη γενικού συστήματος ενδίκων μέσων το να θεωρηθεί ως λόγος απαραδέκτου το γεγονός ότι η άσκηση αγωγής αποζημιώσεως μπορεί να οδηγήσει σε παρεμφερές αποτέλεσμα με αυτό της θεσπισμένης με το άρθρο 175 προσφυγής κατά παραλείψεως» [9],

— «ότι η αγωγή αποζημιώσεως διαφοροποιείται από την προσφυγή κατά παραλείψεως κατά το ότι δεν επιδιώκει να ληφθεί ένα καθορισμένο μέτρο, αλλά να αποκατασταθεί η ζημία που προκάλεσε ένα όργανο κατά την άσκηση των καθηκόντων του» [10].

Αποφαινόμενο κατ' αυτόν τον τρόπο, το Δικαστήριο αναγνώρισε την αυτοτέλεια της αγωγής αποζημιώσεως έναντι της προσφυγής ακυρώσεως [11].

Το γεγονός ότι το Δικαστήριο έχει υπογραμμίσει ότι η αγωγή αποζημιώσεως αποτελεί ένα αυτοτελές ένδικο μέσο συνεπάγεται ότι η αγωγή αυτή μπορεί να κηρυχθεί παραδεκτή ακόμα και αν τύχει το Δικαστήριο να μην αναγνωρίσει την προβαλλόμενη παράλειψη ή παράνομη νομική πράξη στο πλαίσιο προσφυγής κατά παραλείψεως ή προσφυγής ακυρώσεως.

Ωστόσο, τούτο δεν σημαίνει ότι η νομολογία αυτή συνεπάγεται, εξίσου, ότι το αίτημα περί αποζημιώσεως πρέπει να κηρυχθεί παραδεκτό στο πλαίσιο της υπό κρίση υποθέσεως.

19. Όπως έχω ήδη επισημάνει, η Echebastar έχει διατυπώσει το αίτημά της περί αποζημιώσεως κατά τέτοιο τρόπο, ώστε να ζητεί να αποζημιωθεί για τη ζημία που της προκάλεσε η παράλειψη της Επιτροπής. Είναι ακριβές ότι η προαναφερόμενη νομολογία έχει ως συνέπεια ότι αυτή καθαυτή η απόρριψη της ταυτοχρόνως ασκηθείσας προσφυγής κατά παραλείψεως δεν συνεπάγεται την απόρριψη της αγωγής αποζημιώσεως.

9 — Απόφαση του Δικαστηρίου της 28ης Απριλίου 1971, 4/69, Lütticke κατά Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 769, σκέψη 6).

10 — Βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Ιουλίου 1974, 153/73, Holtz & Willemsen κατά Συμβουλίου και Επιτροπής (Συλλογή τόμος 1974, σ. 347 σκέψη 4).

11 — Βλ. την απόφαση του Δικαστηρίου της 2ας Δεκεμβρίου 1971, 5/71, Schöppenstedt κατά Συμβουλίου (Συλλογή τόμος 1969-1971, σ. 1025), στη σκέψη 3 της οποίας το Δικαστήριο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι η αγωγή αποζημιώσεως «διαφοροποιείται από την προσφυγή ακυρώσεως ως προς το ότι δεν αποβλέπει στην κατάργηση συγκεκριμένου μέτρου, αλλά στην αποκατάσταση της ζημίας που προκλήθηκε από όργανο κατά την άσκηση των καθηκόντων του».

Ωστόσο, κατά τη γνώμη μου, το κρίσιμο στοιχείο, εν προκειμένω, συνίσταται στο ότι στην υπό κρίση υπόθεση σας έχω προτείνει να απορρίψετε την προσφυγή κατά παραλείψεως, για τον λόγο ότι κατά το χρονικό σημείο της ασκήσεως της προσφυγής δεν υφίστατο παράλειψη εκ μέρους της Επιτροπής, δεδομένου ότι αυτή είχε, πράγματι, λάβει, εν προκειμένω, απόφαση. Κατά τη γνώμη μου, αυτή η διαπίστωση πρέπει να έχει ως συνέπεια ότι πρέπει να απορριφθεί και η αγωγή αποζημιώσεως που στηρίζεται σε παράλειψη της Επιτροπής.

20. Ωστόσο, τίθεται το ζήτημα αν το Δικαστήριο μπορεί ν' απορρίψει την αγωγή αποζημιώσεως στηριζόμενο αποκλειστικώς στους λόγους που μόλις έχουν εκτεθεί. Οποιαδήποτε και αν είναι η διατύπωση του αιτήματος περί αποζημιώσεως, το ουσιαστικό πρόβλημα στην υπό κρίση υπόθεση μου φαίνεται ότι συνίσταται στο ότι η Echebastar πιστεύει ότι η Επιτροπή οφείλει να την αποζημιώσει, για τον λόγον ότι η άρνηση που αντέταξε στην υποβληθείσα από την εταιρία αίτηση είναι παράνομη. Συνεπώς, πρέπει να εξεταστεί αν η αγωγή αποζημιώσεως μπορεί να κηρυχθεί, υπ' αυτό το πρίσμα, παραδεκτή.

Κατά τη γνώμη μου, υπάρχουν πολλοί λόγοι για να κηρυχθεί απαράδεκτη μια αγωγή αποζημιώσεως που έχει διατυπωθεί κατά τον τρόπο αυτό, παρά το γεγονός ότι η αγωγή αυτή έχει, κατ' αρχήν, αυτοτέλεια έναντι της προσφυγής ακυρώσεως. Η υπό κρίση υπόθεση χαρακτηρίζεται από το γεγονός ότι η συμπεριφορά, τον ζημιογόνο χαρακτήρα της οποίας επικαλείται η Echebastar, συνίσταται, αφενός, στην ατομική άρνηση που αντέταξε η Επιτροπή στην υποβληθείσα από την ενάγουσα αίτηση χρηματοδοτικής συνδρομής και, αφετέρου, στην αντιστοιχία της αιτουμένης αποζημιώσεως προς τη μη καταβληθείσα χρηματοδοτική συνδρομή, πλέον των τόκων από την ημερομηνία κατά την οποία η συνδρομή αυτή έπρεπε, κατά την ενάγουσα, να είχε καταβληθεί. Κατά τη γνώμη μου, στην περίπτωση αυτή, θα ήταν αντίθετο προς το θεσπισθέν από τη Συνθήκη σύστημα ενδίκων μέσων να γίνει δεκτό ότι η αγωγή αποζημιώσεως μπορεί να χρησιμοποιηθεί, προκειμένου να επιτευχθεί το αποτέλεσμα που επιθυμεί η ενάγουσα.

Αυτή η οροθέτηση του πεδίου εφαρμογής της αγωγής αποζημιώσεως μπορεί να αιτιολογηθεί κατά δύο τρόπους. Ο πρώτος μου φαίνεται προτιμότερος, αλλά θα αναφέρω και τον δεύτερο.

21. Η πρώτη δυνατότητα στηρίζεται στην ιδέα ότι, αν γίνει δεκτό το αίτημα της εταιρίας περί αποζημιώσεως, η Echebastar, αφενός, θα περιέλθει στην κατάσταση που θα ευρίσκετο αν η Επιτροπή της είχε χορηγήσει την αιτηθείσα χρηματοδοτική συνδρομή και, αφετέρου, θα επιτύχει έναν στόχο ο οποίος, κατ' εμέ, θα μπορούσε να επιτευχθεί μόνον με προσφυγή ακυρώσεως. Κατά τη γνώμη μου, δεν είναι δυνατόν να θεωρηθεί ότι μια απόφαση του Δικαστηρίου περί ακυρώσεως αρνητικής αποφάσεως της Επιτροπής ισοδυναμεί με την αναγνώριση ότι η Επιτροπή υπέχει τη θετική υποχρέωση να κάνει δεκτή την αίτηση της εταιρίας, σε μία περίπτωση όπως η παρούσα. Δεδομένου ότι η Επιτροπή πρέπει οπωσδήποτε να κάνει χρήση της εξουσίας εκτιμήσεως που διαθέτει, προκειμένου να αποφασίσει ποιες είναι οι αιτήσεις που μπορεί να ικανοποιήσει, η διαπίστωση ότι έχει ενεργήσει παρανόμως έχει ως μοναδική συνέπεια την υποχρέωση της Επιτροπής να θεραπεύσει τα σφάλματα στα οποία υπέπεσε κατά την αντιμετώπιση της ως άνω αιτήσεως και, επί της βάσεως αυτής, να προβεί σε νέα εκτίμηση.

Η αγωγή αποζημιώσεως δεν μπορεί, κατά τη γνώμη μου, να χρησιμοποιηθεί προκειμένου να αναγνωριστεί κάποια «υποχρέωση πληρωμής» εις βάρος της Επιτροπής, σκοπός ο οποίος μπορεί να επιτευχθεί μόνον στο πλαίσιο προσφυγής ακυρώσεως.

22. Η δεύτερη δυνατότητα αιτιολογήσεως της απορρίψεως του αιτήματος περί αποζημιώσεως συνίσταται στο ότι είναι δυνατόν να υποστηριχθεί ότι η υπό κρίση υπόθεση εμπίπτει στην ειδική εξαίρεση από την αρχή της αυτοτελείας της αγωγής αποζημιώσεως,

η οποία έχει προσδιοριστεί από το Δικαστήριο με την απόφαση της 15ης Ιουλίου 1963 στην υπόθεση 25/62, Plaumann κατά Επιτροπής [12], και της οποίας το περιεχόμενο έχει διευκρινιστεί από το Δικαστήριο στην απόφαση της 26ης Φεβρουαρίου 1986 στην υπόθεση 175/84, Krohn κατά Επιτροπής [13]. Στην τελευταία αυτή υπόθεση, η Επιτροπή ζήτησε την απόρριψη του υποβληθέντος από την Krohn αιτήματος περί αποζημιώσεως, επικαλούμενη την απόφαση Plaumann κατά Επιτροπής, κατά την οποία «μια αγωγή αποζημιώσεως δεν μπορεί να έχει ως αποτέλεσμα την αναίρεση των εννόμων αποτελεσμάτων ατομικής αποφάσεως που έχει καταστεί οριστική» [14]. Το Δικαστήριο απέρριψε την ένσταση απαραδέκτου, που προέβαλε η Επιτροπή, υπογραμμίζοντας την αυτοτέλεια της αγωγής αποζημιώσεως, και έκρινε ότι το γεγονός ότι υφίσταται μια ατομική απόφαση, που έχει καταστεί απρόσβλητη, δεν εμποδίζει το παραδεκτό της αγωγής αποζημιώσεως. Το Δικαστήριο προχώρησε, επισημαίνοντας τα ακόλουθα:

«Η νομολογία, την οποία επικαλέστηκε η Επιτροπή, αφορά μόνον την εξαιρετική περίπτωση, όπου με την αγωγή αποζημιώσεως ζητείται η καταβολή ποσού, το ύψος του οποίου αντιστοιχεί ακριβώς στο ύψος των τελών που έχει καταβάλει ο ενάγων εις εκτέλεσιν ατομικής αποφάσεως και όπου, ως εκ τούτου, με την αγωγή αποζημιώσεως επιδιώκεται στην πραγματικότητα η ανάκληση της ατομικής αυτής αποφάσεως» (σκέψη 33).

Μπορεί να υποστηριχθεί ότι η υπό κρίση αγωγή αποζημιώσεως αντιστοιχεί στην ως άνω εξαιρετική περίπτωση. Η Echebastar με το αίτημά της περί αποζημιώσεως διώκει την καταβολή του ποσού που η εταιρία είχε ζητήσει και, συνεπώς, την έμμεση ακύρωση της ατομικής αποφάσεως που συνίστατο στην απόρριψη της αιτήσεως που είχε υποβάλει. Υπό τις εξαιρετικές αυτές συνθήκες δεν θα ήταν, κατά τη γνώμη μου, ασυμβίβαστο με τη νομολογία του Δικαστηρίου περί της, κατ' αρχήν, αυτοτελείας της αγωγής αποζημιώσεως να κηρυχθεί το αίτημα αυτό ως απαράδεκτο.

Συμπέρασμα

23. Ενόψει των ανωτέρω, προτείνω στο Δικαστήριο να απορρίψει την προσφυγή-αγωγή ως απαράδεκτη και να καταδικάσει την προσφεύγουσα-ενάγουσα στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

12 — Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 937. Το Δικαστήριο στην απόφαση αυτή προέβη στις ακόλουθες διαπιστώσεις:
«Στην προκειμένη περίπτωση η προσβαλλόμενη απόφαση δεν ακυρώθηκε.
Μια μη ακυρωθείσα διοικητική πράξη δεν μπορεί να συνιστά η ίδια πταίσμα που ζημιώνει τους διοικουμένους· αυτοί συνεπώς δεν μπορούν, λόγω της πράξεως αυτής, να ζητήσουν αποζημίωση.
Το Δικαστήριο δεν μπορεί, διά της αγωγής αποζημιώσεως, να λάβει μέτρα που θα εκμηδένιζαν τα έννομα αποτελέσματα τέτοιας αποφάσεως που δεν ακυρώθηκε. Επομένως, η αγωγή της προσφεύγουσας πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη».

13 — Συλλογή 1986, σ. 753.

14 — Βλ. σκέψη 30.